

Til § 12

Bestemmelsen viderefører princippet fra lov om arbejdstageres opfindelser om, at arbejdstager er berettiget til en rimelig godtgørelse, hvis retten til dennes opfindelse kræves overdraget til sig af arbejdsgiveren.

Med begrebet »rimeligt vederlag« tilkendes gives samtidig, at arbejdstagere ved institutioner omfattet af loven har krav på et vederlag ud over den betaling, der kan siges at være indeholdt i den almindelige løn. Samtidig følger dog også, at arbejdstageren alene har krav på vederlag, såfremt retten til opfindelsen udnyttes erhvervsmæssigt, og såfremt den erhvervsmæssige udnyttelse giver anledning til indtægter, der overstiger de af institutionen afholdte udgifter.

Efter stk. 2, er institutionen berettiget til et rimeligt vederlag fra den arbejdstager, der har frembragt opfindelsen, hvis retten til opfindelsen efter aftale med institutionen udnyttes af den pågældende arbejdstager. Hensigten med denne bestemmelse er at sikre institutionen en rimelig andel i de indtægter, der opnås gennem erhvervsmæssig udnyttelse af opfindelser gjort ved brug af institutionens ressourcer.

Også i denne situation gælder, at kravet om vederlag alene kan gøres gældende, såfremt retten til opfindelsen udnyttes erhvervsmæssigt, og såfremt den erhvervsmæssige udnyttelse giver indtægter, der overstiger de af arbejdstageren afholdte udgifter.

Hvor en opfindelse er gjort i forening af flere arbejdstagere ansat ved institutionen, må disse indbyrdes aftale, hvorledes rettighederne til opfindelsen ønskes udnyttet.

Kan der ikke opnås enighed blandt de implicerede, kan institutionen overtage rettigheden efter § 8, stk. 2, og efterfølgende afhænde rettigheden til én eller flere parter i sagen efter § 14, stk. 1, inden for den i § 11, stk. 4, angivne frist. De øvrige involverede er i givet fald berettiget til et rimeligt vederlag fra institutionen efter § 12, stk. 1.

Ved fastsættelse af regler for vederlag mellem institution og arbejdstager, jf. stk. 3, skal det tilstræbes, at begge parter har et rimeligt økonomisk udbytte.

Lovforslaget definerer ikke én given model for beregning af dette vederlag. Det tilstræbes herved at give de enkelte institutioner størst mulig frihed til lokalt at udforme beregningsmodeller i overensstemmelse med egne behov og traditioner.

Til grund for institutionernes udformning af beregningsmodeller bør dog lægges det princip, at den, der påtager sig den kommercielle risiko ved at udnytte ret-

ten til en opfindelse erhvervsmæssigt, naturligvis også skal have den største andel af de fremtidige indtægter.

Endvidere bør det ved udformning af beregningsmodellerne tilstræbes at fastholde et klart økonomisk incitament for forskningsbaserede iværksættere og andre, der ønsker egenhændigt at nyttiggøre egne opfindelser erhvervsmæssigt.

Ved fastsættelse af et rimeligt vederlag til institutionen skal der således tages hensyn til det vederlag, som arbejdstager alternativt ville opnå efter stk. 1, ved institutionens egen udnyttelse af opfindelsen. Arbejdstageren forudsættes på denne måde at kunne opnå en reduceret pris for rettigheden sammenholdt med udenforstående tilbudsgivere. Samtidig kan det aftales, at afregning af vederlag til institutionen kan afdrages over en flerårig periode, for eksempel ved at aftale en fast årlig ydelse eller en ydelse svarende til en given andel af de faktisk opnåede indtægter.

Forskningsministeriet vil ved godkendelse af reglerne for beregning af vederlag lægge vægt på ovennævnte kriterier.

Til § 13

Med etiske hensyn menes f.eks. situationer, hvor en given viden af samfundsmæssige årsager bør være frit tilgængelig for alle. Der tænkes tillige på situationer, hvor patentering eller anden publicering af en opdagelse indebærer risiko for misbrug af opfindelsen til skade for sundhed eller miljø.

Patentloven og brugsmodelløven bestemmer tillige, hvornår patenter kan meddeles og brugsmodeller registreres, jf. patentlovens § 1, stk. 2-4, og brugsmodellovens § 2, stk. 2.

Bestemmelsen i stk. 2 indebærer, at eventuelle begrænsninger i retten til offentliggørelse bortfalder ved afgørelse efter stk. 1.

Til § 14

Ønsker en virksomhed at erhverve retten til en opfindelse, kan virksomheden indgå aftale herom med institutionen, medmindre institutionen har valgt ikke at få overdraget rettigheden fra pågældende arbejdstager. Institutionen - og ikke den enkelte arbejdstager - fremstår på denne måde som den typiske aftalepart for private virksomheder, uanset om en rettighed handles forud, som option i et samarbejdsprojekt jf. § 9, eller uden forudgående kontakt med institutionen.

Stk. 2. præciserer, at arbejdstagere, som ikke har overdraget retten til egen opfindelse til institutionen, frit kan omsætte denne i forhold til interesserede aftagere.